

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 1/2012**Tid:** tisdag 7 februari, 2012**Plats:** Garnisonen, Karlavägen 100

Närvarande:

Ledamöter: Torsten Carlsson, ordf.
Clas-Otto Wene
Jenny Palm
Karin Högdahl
Lena Andersson Skog (punkt 1 t.o.m. 4)
Lennart Johansson
Mats Harms-Ringdahl
Thomas Kaiserfeldt
Tuija HildingRydevik
Willis Forsling

Sakkunniga: Hannu Hänninen
Ingvar Persson

Kanslichef Holmfridur Bjarnadottir
Sekreterare Peter Andersson
**Bitr. sekreterare/
kommunikatör** Karolina Brogan

1. Mötets öppnande, föredragningslista**Beslut: Föredragningslistan godkändes. Torsten förklarade mötet öppnat****2. Reflektioner från ledamöter**

Jenny och **Tomas** har varit i Oskarshamn där de tillsammans med **Torsten** besökt Äspölaboratoriet. Det var ett bra besök med en kunnig guide som belyste många frågor. Intressant att se de fullskaleförsök som pågår kring KBS-3 H.

Willis har intervjuats av tidningen Farad som var intresserad av hans syn på den rapport angående kopparkorrosion som SSM publicerat. *SSM 2011:3, Evolution of hydrogen by copper in ultrapure water without dissolved oxygen*. Willis berättade att vätgasttrycket kommer att vara avgörande för huruvida koppar korroderar i syrefritt vatten eller inte.

Clas-Otto ska hålla föredrag vid en workshop anordnad av Östhammars kommun som handlar om övervakning och monitering av slutförvar. Workshopen som hålls tisdag 29 februari i Gimo herrgård är en del av ett EU-finansierat projekt med namnet MoDeRn. Clas-Otto kommer att berätta vad Kärnavfallsrådet skrivit om detta i sina utredningar och rapporter. Mer information om [workshopen](#) och [MoDeRn](#) (klickbara länkar).

Hannu har varit i Japan och diskuterat kärnkraftssäkerhet. Diskussionerna handlade till stor del om rengöringstekniker och sanering efter olyckan i Fukushima. Saneringsarbetet går mycket långsamt och är komplicerat på grund av höga strålningsnivåer. Mycket av arbetet måste utföras med robotar.

Hannu handleder en doktorand, Kati Savolainen, som under vecka 7 disputerar i ämnet kopparsvetsning.

Hannu har kontaktats av SKB som var intresserade av att diskutera vätets påverkan på koppar.

Alla ledamöter och sakkunniga berättar att de arbetar med SKB:s ansökan.

3. Kunskapslägesrapport 2012

Kunskapslägesrapporten skickas på tryckning torsdag 16 februari. Till årets rapport har Clas-Otto och Willis författat varsitt kapitel om långsiktig säkerhet. Mats och Ingvar har skrivit om kärnkraftsolyckor och hur dessa påverkat lagstiftning och opinioner. Dessutom behandlas det nya kärnavfallsdirektivet samt avfallsfrågan i andra länder. Rapporten ska överlämnas till miljöminister Lena Ek tisdag 29 februari.

Tisdagen 6 mars kommer Kunskapslägesrapporten presenteras vid ett öppet seminarium i Näringslivets hus då författarna till de olika delarna kommer att redogöra för sina texter. Dessutom kommer Gabor Szendrő, kansliråd på miljödepartementet, berätta om förhandlingarna som ledde fram till kärnavfallsdirektivet.

4. Projekt om ansvarsprincipen

Carl Reinhold håller i projektet som kommer att behandla tekniska framgångar på kärnkrafts/kärnavfallsområdet och relevansen för hanteringen av använt kärnbränsle och kärnavfall. Är det rätt att det använda kärnbränslet ses som avfall och genom att slutförvara undviker vi att lägga bördor på kommande generationer, eller kan det använda kärnbränslet ses som en tillgång för kommande generationer och förhindrar vi då för dem att utnyttja en energikälla om vi slutförvarar? Finns det, eller kommer det inom rimlig framtid att finnas metoder för att ta omhand om det använda kärnbränslet på ett bättre sätt än den metod som planeras av SKB. Projektet är till viss del ett sätt för rådet att belysa frågan om alternativ och hur dessa presenteras i SKB:s ansökan.

Projektet kommer att presenteras i en internationell workshop som genomförs i Stockholm 8 och 9 november. Ett antal föreläsare är redan kontaktade och några av dessa har tackat ja. Torsten påpekar att det är viktigt att så många som möjligt från Rådet deltar.

Rådet har en intern arbetsgrupp bestående av Carl Reinhold, Mats, Lennart, Hannu, Holmfridur och Peter. Övriga intresserade i Rådet är välkomna att delta. Arbetsgruppen ska ha ett arbetsmöte onsdagen 14 mars.

En del av kommande års kunskapslägesrapport kommer att bestå av projektets slutrapport.

Beslut: Ett inriktningsbeslut fattades om att projektet ska behandlas i kommande års kunskapslägesrapport.

5. Presentation av boken ”*Transmutation av kärnavfall*”

Janne Wallenius, Professor i reaktorfysik vid KTH presenterade sin nya bok. *Bilaga 1*

6. Arbetet med SKB:s ansökan

Arbetet går vidare. Alla de olika arbetsgrupperna har haft arbetsmöten och sammanställning av ett första utkast av texter pågår.

Öivind Toverud som upphandlats som konsult för att hjälpa kansliet med att sammanställa de av Rådet författade texterna har i stort sett arbetat de timmar som han upphandlats för och kommer därför inte att arbeta med bilaga SR-Site. Kansliet övertar där den roll som Öivind skulle ha haft. Konsulthjälp kommer att utvärderas under kommande möten.

Holmfridur redogjorde för tidsplanen för hantering av ansökan.

27 – 28 mars	Redovisning på första utkast vid rådsmöte 2
24 april	Redovisning av fullständiga utkast till texter vid rådsmöte 3
30 maj	Redovisning av närmast färdiga texter vid rådsmöte 4
13 september	Beslut om synpunkter vid rådsmöte 5
1 november	Överlämnande av synpunkter till mark- och miljödomstolen

7. Övrigt

Möte med FSC/OECD NEA

Punkten utgick på grund av tidsbrist

Information om nya kärnkraftverk i Kalingrad

Holmfridur och Ingvar har varit på ett informationsmöte angående det Ryska arbetet med att uppföra två nya kärnkraftreaktorer i Kalingrad. Initiativet till informationsmötet kom från SAEC ”Rosatom”¹ som önskade hålla ett möte i ”Esbokonventionens anda”. Ryssland har undertecknat men inte ratificerat Esbokonventionen vilket gör att de inte följer den samrådsprocess som anges i konventionen.

Två kärnkraftsreaktorer av tryckvattenreaktor-typ är under uppförande på kärnkraftsanläggningen Baltiiskaya NPP. Anläggningen är beläget 13 km sydöst om Neman i Kaliningrad Oblast.

Syftet med kärnkraftsanläggningen Baltiiskaya NPP är *dels* att ersätta äldre naturgasbaserade kraftanläggningar i Kaliningrad, *dels* möjligheten att exportera el till övriga Europa. Litauen, Polen och Tyskland är potentiella exportmarknader. Reaktorkonstruktionen följer IAEA:s rekommendationer.

Ryssland strävar efter att nå en helt sluten process för kärnbränsle. Efter upparbetning och tillverkning av MOX-bränsle är syftet att bränslet ska användas i s.k. bldreaktorer.

Övriga deltagare vid mötet var Miljödepartementet, Naturvårdsverket och Strålsäkerhetsmyndigheten.

¹ The State Corporation for Atomic Energy "Rosatom". Organisationen etablerades i december 2007 enligt en federal lag (No 317-FZ) med uppgift att införa den statliga policyn inom kärnenergiområdet, tillförsäkra säkerhet och strålskydd samt att bedriva internationellt samarbete inom området.

Seminarium och studiebesök i Studsvik

Ett miniseminarium och studiebesök vid Studsviks anläggningar planeras i samband med nästa rådsmöte. Rådsmötet kommer att hållas i Nyköping, på eftermiddagen tisdagen 27 mars. Övernattning för det som önskar och seminarium och studiebesök onsdagen 28 mars. Seminarium och studiebesök kommer att vara öppet även för andra deltagare. Mer information kommer inom kort.

Ny tjänst – nyhetsbevakning Retriver

Punkten utgick på grund av tidsbrist

Justeras

Torsten Carlsson
Ordförande

Vid protokollet:
Peter Andersson